

Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon

Tartu Hoiu-Laenuühistu
info@tartuhly.ee
info@yhistupank.ee
pankrotimenetlus@rask.ee
haldur@haldur.eu

digitaallkirja kuupäev nr 31-2/25-63/11

Järelepärimine

Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon (edaspidi komisjon) teeb erakonnaseadusest (EKS) tulenevalt järelevalvet poliitilise tegevuse rahastamise üle. Muuhulgas kontrollib komisjon, kas valimistel osalenud valimisliidud ja nende nimekirjas kandideerinud isikud täidavad oma valimiskampaania rahastamisel EKS nõudeid ning poliitilises tegevuses ei kasutata keelatud annetusi.

Komisjon on algatanud menetlused Valimisliit Plaan B (Tartu linn) ja Valimisliit Plaan B Narva Linna Pulss 2025. a kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste valimiskampaania kulude kontrollimiseks.

Komisjon otsustas oma 18.06.2026 koosolekul¹ pöörduda Tartu Hoiu-Laenuühistu poole teabe saamiseks. Komisjonile teadaolevalt on Tartu Hoiu-Laenuühistu:

1. veebilehel kuni 2025 aasta lõpukuudeni olnud kontaktandmete all link Youtube kanalile, mis alates 2025 aasta suve algusest on YouTube'is tähistatud Plaan B kanalina, kanali unikaalne kasutajanimi on tänaseni @uhistegevuseuudised. Kanali ajajoonelt on leitavad videod alates 2012 aastast ning nende hulgas on Tartu Hoiu-Laenuühistu tegevusega seonduvad videod (näiteks ettekanded konverentsidelt, millede korraldajate hulgas oli ka ühistu, samuti ülevaated ühistu suvepäevadest ja jõulupidudest ning mitmete ühistu rahastatud projektide ülevaated);
2. alates 2022 aasta algusest tootnud saadet „Eesti Kroon“, mis oli eetris igal esmaspäeval ning peamiselt edastasid seda raadiojaamad Ring FM ja Ruut FM. Lisaks oli see järelkuulataav taskuhäälinguna ja YouTube'is ning seda vahendati ka ühistu veebilehel ja reklaamiti ühistu Facebooki kanalil;
3. Narva kontoril 2025 aasta valimiskampaania ajal olnud Plaan B reklaamplakat;
4. tütarettevõttele Eesti Ühistuliising OÜ buss antud kasutusse ja saadud selle eest ka tasu Valimisliit Plaan B (Tartu linn) juhtima õigustatud isiku ja tema ridades kandideerinud Andro Roosiga seotud juriidilise isiku Liivimaa Põllumajandus OÜ poolt.

Plaan B korraldas 2025 aastal mitmeid kampaaniaid ja üritusi, mille kulusid ja rahastamisallikaid valimiskampaania aruandes deklareeritud ei ole, näiteks:

1. protestiaktisioon Tartu keskpaigas 04.10.2025 „EI SÜKU-le“;
2. ühisrongkäik Tartus 18.10.2025, mis lõppes Vasara Autokooli parklas koos DJ, tasuta tee-kohvi-puljongi-seljankaga;

¹ 18.06.2026 koosoleku protokoll nr 3, päevakorrapunkt 2 - [link](#)

3. Sigade Aafrika katku puhanguga seonduvad ulatuslikud protestiaktisioonid 2025 aasta augustist, näiteks püstitati Nurme farmi juurde telklaager.

Andro Roos on saates „Eesti Kroon“ nimetanud, et tal olid Tartu linnas parkimisega seonduvad trahvid ning kulud seondusid ka järelkäru kasutamisega, samuti toimusid valimisüritused Tartus Tähtveres asunud kohvikus Plaan B, mida väidetavalt pidas Andro Roos eraisikuna.

On tõenäoline, et ka loetletud tegevusi on rahastatud Tartu Hoiu-aenuühistu vahenditest otse või kaudselt teiste Plaan B ja nende nimekirjades kandideerinud isikutega seotud juriidiliste isikute (näiteks Liivimaa Põllumajandus OÜ, mille juhatuse liige on Tartus kandideerinud Andro Roos) vahendusel.

EKS § 12³ lg 2 p 2 kohaselt on keelatud juriidilise isiku annetus. EKS-i kohaselt ei ole annetus mitte üksnes raha, vaid tegemist on laiema mõistega, mis hõlmab kõiki rahaliselt hinnatavaid hüvesid, sh teenuseid, kuid mitte vabatahtlikku tööd (EKS § 12³ lg-d 1-4). Seonduvalt sellega palun järgmist teavet:

1. Kas Youtube kanal kanaliniemega @uhistutegevuseuudised on kuulunud Tartu Hoiu-Laenuühistule või on ühistu kasutanud kolmanda isiku (kelle?) kanalit oma platvormina, millised olid selle kanaliga seonduvad kulud (sh kanali haldamise ja videote üleslaadimisega seonduvad tööjõu kulud), kes need kulud tasus, kas kulude hüvitamiseks on esitatud arveid kolmandatele isikutele (kellele ja kas need on hüvitatud) ning kui kanal kuulus ühistule, siis millal on kanal üle antud Andro Roosile, kelle sõnul kuulub kanal talle eraisikuna;
2. Millised olid ühistu saate „Eesti Kroon“ tootmise ja edastamisega seonduvad kulud (sh saate salvestamise, monteerimise jm seonduvad tööjõu kulud), kes need kulud tasus, kas kulude hüvitamiseks on esitatud arveid kolmandatele isikutele (kellele ja kas need on hüvitatud);
3. Kas ühistu kontoritele on lisaks Narva kontoril olnud valimisreklaamile paigaldatud reklaame, kas kontorites on reklaampinna rendi eest esitatud arveid kolmandatele isikutele;
4. Millisel ajaperioodil, mille alusel ja millistel tingimustel oli Eesti Ühistuliising OÜ buss Andro Roosi/Plaan B kasutuses, kas selle eest on esitatud arved ja kas need on tasutud;
5. Kas Tartu Hoiu-Laenuühistu on otse või seotud isikute vahendusel rahastanud eelnevalt nimetatud või ühistule teadaolevaid muid valimiskampaaniana käsitatavaid Plaan B kampaaniaid ja üritusi.

Täpsustan, et kuludega seonduvat teavet palun alates 2025 aasta maikuust, mil Andro Roos teatas, et Plaan B ja tema osalevad kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel. Küsimuste tekkimisel palun edastada need kirjalikult e-posti aadressil erjk@riigikogu.ee.

Palun haldusmenetluse seaduse § 6 ja EKS § 12¹¹ lg 2 alusel edastada teave ja tõendid (asjakohased arved, lepingud, maksedokumendid ja muud dokumentaalsed tõendid) e-posti aadressil erjk@riigikogu.ee hiljemalt **15.08.2026**.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heiki Sibul
komisjoni esimees

Katrin Laaniste
katrin.laaniste@valimised.ee